

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie - SO Irena Dobosiewicz

SO Aurelia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2014 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku

Banku (...) S.A. w W. (wierzyciela)

przeciwko

Z. R. (dłużnikowi)

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Świeciu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Tucholi z dnia 2 czerwca 2014r. w sprawie sygn.. VI Co 305 / 14

postanawia:

1 / odrzucić zażalenie na postanowienie w części oddalającej skargę dłużnika na czynność Komornika Sądowego tj. w punkcie pierwszym;

2 / oddalić zażalenie na postanowienie w części oddalającej wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego tj. w punkcie drugim;

3 / zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 60 zł (sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

II Cz 613 / 14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy w Świeciu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Tucholi:

- oddalił skargę dłużnika Z. R. na czynność Komornika Sądowego M. W. działającej przy tym Sądzie w sprawie KM 2439/12, a polegającą na zajęciu wierzytelności dłużnika z tytułu nadpłaty podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2013 (punkt 1);

- oddalił wniosek dłużnika o zawieszenie postępowania egzekucyjnego (punkt 2 postanowienia).

Sąd stwierdził, że w aktualnym stanie prawnym brak takiego przepisu, który wyłączałby spod egzekucji wierzytelności dłużnika z tytułu nadpłaty podatku dochodowego od osób fizycznych, a zatem w tej części skargę dłużnika oddalił. W konsekwencji też uznał, że nie zachodziły też podstawy do zawieszenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko niemu (przewidziane w art.821 § 1 kpc).

Z treści zażalenia dłużnika Z. R. wnosić należy, że zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w całości i domagał się jego zmiany poprzez uchylenie zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty podatku dochodowego i zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

Twierdził, że dwa lata wcześniej w podobnej sytuacji Prezes Sądu Rejonowego w Tucholi nakazał zwrot zajętej mu kwoty powstałej z odpisu za leki i samochód, jako osobie niepełnosprawnej w stopniu znacznym. Według skarżącego tego rodzaju wierzytelności nie podlegają komorniczemu zajęciu (zażalenie dłużnika – k. 24 a).

W odpowiedzi na zażalenie wierzyciel Bank (...) S.A. w W. domagał się jego odrzucenia w zakresie zaskarżenia postanowienia w jego punkcie 1 (pierwszym) i oddalenia w pozostałym zakresie oraz zasądzenia od dłużnika zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych (k.44 – 46).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika Z. R., w części dotyczącej oddalenia jego skargi na czynność Komornika Sądowego polegającą na zajęciu wierzytelności z tytułu nadpłaconego podatku dochodowego, a więc na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie pierwszym postanowienia Sądu Rejonowego, jest niedopuszczalne i tym samym podlegało odrzuceniu.

Na postanowienie Sądu Rejonowego rozstrzygające o zasadności czy niezasadności skargi dłużnika na czynności Komornika Sądowego w postaci zajęcia wierzytelności dłużnika (podobnie jak i wynagrodzenia za pracę, świadczeń emerytalno – rentowych, rachunku bankowego czy ruchomości) lub uchylenia takiego zajęcia, dalsza możliwość zaskarżenia poprzez wniesienie zażalenia do Sądu II instancji już nie przysługuje. Postępowanie egzekucyjne ma charakter wykonawczy i jest w istocie wymuszone przez dłużnika, który uprzednio i dobrowolnie nie chciał spełnić świadczenia na rzecz wierzyciela. Dlatego chcąc zapewnić właściwą ochronę interesów wierzyciela i dłużnika – z jednej strony, a z drugiej sprawny przebieg postępowania egzekucyjnego ustawodawca pozwolił im na poddanie kontroli Sądu Rejonowego w zasadzie każdej czynności egzekucyjnej Komornika Sądowego lub zaniechania dokonania czynności, w drodze wniesienia skargi (art.767§1kpc), ale już wyraźnie ograniczył dopuszczalność wniesienia zażalenia na orzeczenie Sądu wydane w ramach rozpoznania takiej skargi. Z treści art.767⁴§1 kpc wynika bowiem, że zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie. Na postanowienie Sądu Rejonowego oddalające skargę dłużnika na zajęcie jego wierzytelności (jak w tym wypadku z tytułu nadpłaty podatku dochodowego od osób fizycznych) zażalenie nie przysługuje, bo nie przewidują tego wprost przepisy ustawy, a dokładniej przepisy części trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego obejmującej postępowanie egzekucyjne (art.758 i n.). Nie daje takiej podstawy także art.394§1 kpc (rozpatrywany w związku z art.13§2 kpc), bo postanowienie Sądu oddalające skargę dłużnika na takie czynności nie kończy postępowania egzekucyjnego ani w całości, ani w jakiejś jego części (tj. konkretnego i wyraźnie wyodrębnionego etapu tego postępowania). Nie przeprowadzając szerokiej oceny problemu, bo nie wymagają tego potrzeby sprawy, wystarczy zwrócić uwagę skarżącego na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwałach choćby z dnia 15.09.1995r. w sprawie III CZP 110/95, czy z 06.11.2008r. w sprawie III CZP 106/08 (opublikowanych w systemie informacji prawnej LEX). W tej ostatniej uchwale problem dotyczył czynności komornika sądowego o podobnym charakterze, a polegającej na zajęciu świadczeń emerytalno – rentowych dłużnika, co do której Sąd Najwyższy wprost stwierdził, że na postanowienie sądu rejonowego oddalające skargę na czynność komornika polegającą na zajęciu świadczeń emerytalno-rentowych nie przysługuje zażalenie.

W tym stanie rzeczy, skoro nie jest dopuszczalne zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego oddalające skargę dłużnika Z. R. na zajęcie jego wierzytelności przez Komornika Sądowego (punkt 1 postanowienia), to w tej części jego zażalenie podlegało odrzuceniu (na podstawie art.370 i art.373 kpc w związku z art.397§2 i art.13§2 kpc).

Dopuszczalne jest natomiast zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego odmawiające zawieszenia postępowania egzekucyjnego (jak stanowi art.828 kpc), ale żeby zostało uwzględnione, to muszą zachodzić ku temu uzasadnione podstawy. Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, że gdy strona postępowania egzekucyjnego (w tym dłużnik) złoży skargę na czynności Komornika Sądowego lub zażalenie na postanowienie Sądu, to Sąd może zawiesić postępowanie egzekucyjne w całości lub w części (zgodnie z zasadą wyrażoną w art.821 § 1 kpc). Jednak w tej sprawie, skoro skarga dłużnika została prawomocnie oddalona przez Sąd Rejonowy, nie było żadnych podstaw do zawieszenia postępowania egzekucyjnego ani w całości, ani choćby w części.

Z tych zasadniczych przyczyn Sąd odwoławczy oddalił zażalenie dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w tej części tj. w jego punkcie drugim, bo nie znajduje żadnego uzasadnienia (na podstawie art.385 kpc w związku z art.397§ 2 i art.13§ 2 kpc).

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy orzekł po myśli art.98§1 i 3 kpc w związku z art.108§ 1 i art.13 § 2 kpc. Wysokość tych kosztów wyznaczyło wynagrodzenie pełnomocnika wierzyciela będącego radcą prawnym ustalone zgodnie z § 12 ust.2 pkt 1 i § 10 pkt 8 rozporządzenie Min. Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych....(Dz.U. 490 z 2013r.).

Na koniec, choć ramy niniejszego postępowania zażaleniowego tego nie wymagają, ale dla porządku, zwrócić należy uwagę, że na każdym etapie egzekucji Komornik Sądowy winien mieć na uwadze przepisy przewidujące ograniczenia przedmiotowe w prowadzeniu egzekucji (art.829 i n. kpc), by nie doprowadzić do ich przekroczenia i spowodowania szkody po stronie dłużnika.